

Milé kolegyně, milí kolegové,

připravili jsme pro vás metodické karty s názvem **Sleduj signály**, které jsou doplňkovým materiálem ke kartám KID (Kooperace – Identifikace – Důvěra) sloužícím k včasné identifikaci ohrožených dětí. Měly by sloužit k otevírání tématu ohrožení s dětmi a v případě potřeby i pro včasnou pomoc ohroženým dětem. Karty obsahují příběhy potenciálně ohrožených dětí (kamarádů) a mají za cíl přístupnou formou poukázat na různé problémy dětí a informovat o tom, že k jejich řešení lze vyhledat pomoc. Děti s jejich pomocí zjišťují, že se mohou obrátit na učitele, vychovatele nebo jiného dospělého, který jim pomůže nebo pomoc pro ně vyhledá. Případně se mohou svěřit alespoň kamarádovi.

Tyto karty lze využít v mateřské škole, nízkoprahovém zařízení, družině, v základní škole v rámci vzdělávací oblasti Člověk a svět jako samostatné téma nebo při třídnické hodině. V základní škole s nimi kromě učitelů může intenzivněji pracovat metodik prevence.

Karty umožní probrat toto nelehké téma formou hry.

Realizátorem projektu Signály je Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělání.

Metodický průvodce k doplňkovému materiálu ke kartě KID

Cílová skupina: děti 5–7 let (předškolní věk a 1.ročník ZŠ)

Cíl metodického materiálu:

- seznámit děti se spektrem situací, které nejsou běžné a vyžadují řešení (často si neuvědomují, že jsou v situaci, která není „správná“)
- poskytnout dětem informaci, že mohou svou situaci řešit s někým, kdo jim může pomoci

Metodika přispívá k rozvoji následujících dovedností dítěte:

- dítě je všímavé ke svému okolí
- přijímá ostatní děti bez předsudků
- vyjadřuje a pojmenovává své emoce

Postup:

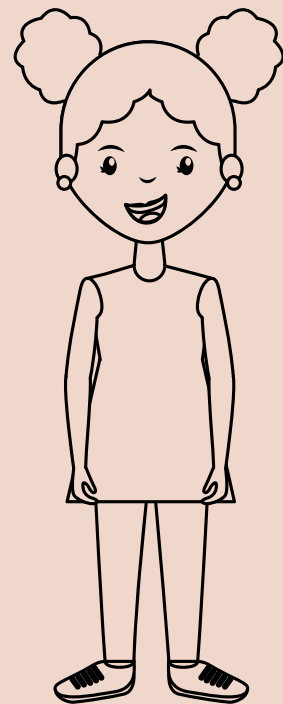
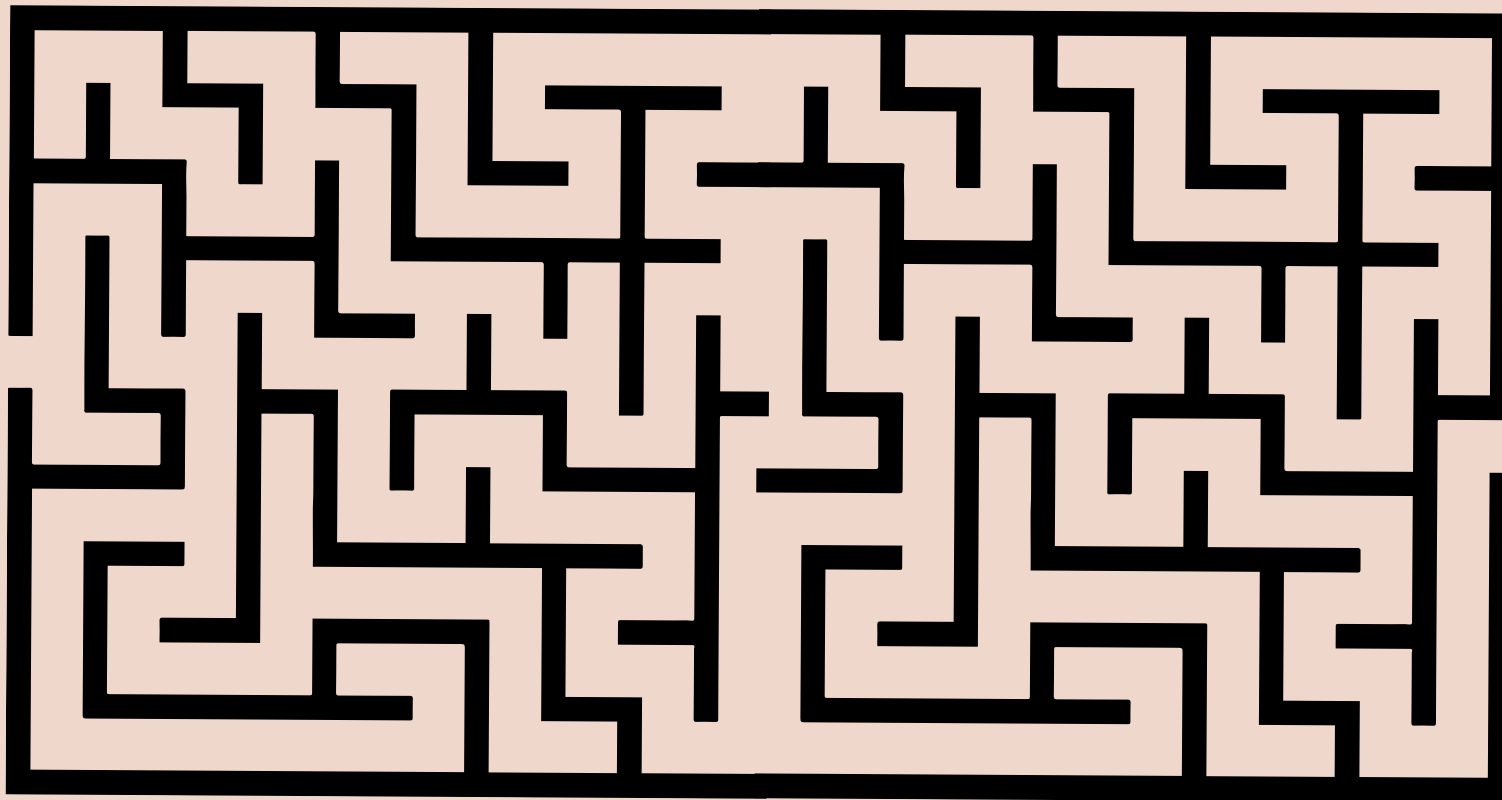
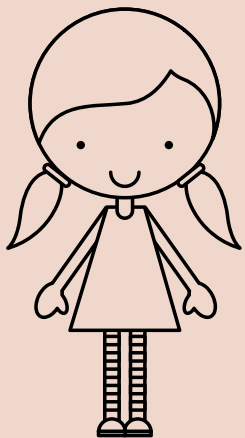
Pedagogický či jiný pracovník rozdá karty a přečte dětem příběh. Děti vyřeší úkol a následně pedagog nebo sociální pracovník zahájí diskuzi na dané téma. Pokusí se společně s dětmi popsat, co může v takové situaci udělat škola, co mohou udělat kamarádi (spolužáci), jak se asi dítě v této situaci nejspíše cítí. Diskuzi lze propojit také s tématem emocí a kombinovat i s dalšími materiály od ČOSIV – plakáty pro rozvoj emočních dovedností¹ nebo diskusními kartami pro podporu sociálně-emočního učení², kde lze na příkladech ukázat, jak se děti v jednotlivých příbězích zřejmě cítí a co by jim pomohlo cítit se lépe. Můžete zkusit společně s dětmi vymyslet plán pomoci – jak by se dalo kamarádovi z příběhu pomoci, co by udělaly, aby ho potěšily. Možnosti a nápady můžete lepit nebo psát na tabuli a pak je společně diskutovat. Tyto karty lze také spojit s výtvarnou činností, a například téma zakončit tím, že všichni namalují své místo, kde se cítí dobře a v bezpečí.

1) <https://www.podporainkluze.cz/material/plakaty-pro-rozvoj-emocnich-dovednosti/>

2) <https://www.podporainkluze.cz/material/diskuzni-karty-pro-podporu-socialne-emocniho-uceni/>

Klárka chodí do první třídy. Její rodiče často pořádají doma oslavy, kde alkohol teče proudem. Nemůže kvůli tomu dělat domácí úkoly a večer spát... Ráno pak najde maminku a tatínka tak unavené, že ji nemá kdo vypravit do školy... A tak tam často ani nejde. Maminka nebo tatínek ji pak omluví, že ji bolelo břicho nebo měla teplotu. Ale když Klárka má školu tak moc ráda. Má tam spoustu kamarádů a už se těší, až se naučí číst a počítat... Klárka už nechce otálet a rozhodla se, že vše chce říct paní učitelce, která ji určitě poradí, co má dělat.

Pomůžeš Klárce dodat odvahu, aby se se svým problémem svěřila? Pomůžeš Klárce najít cestu?

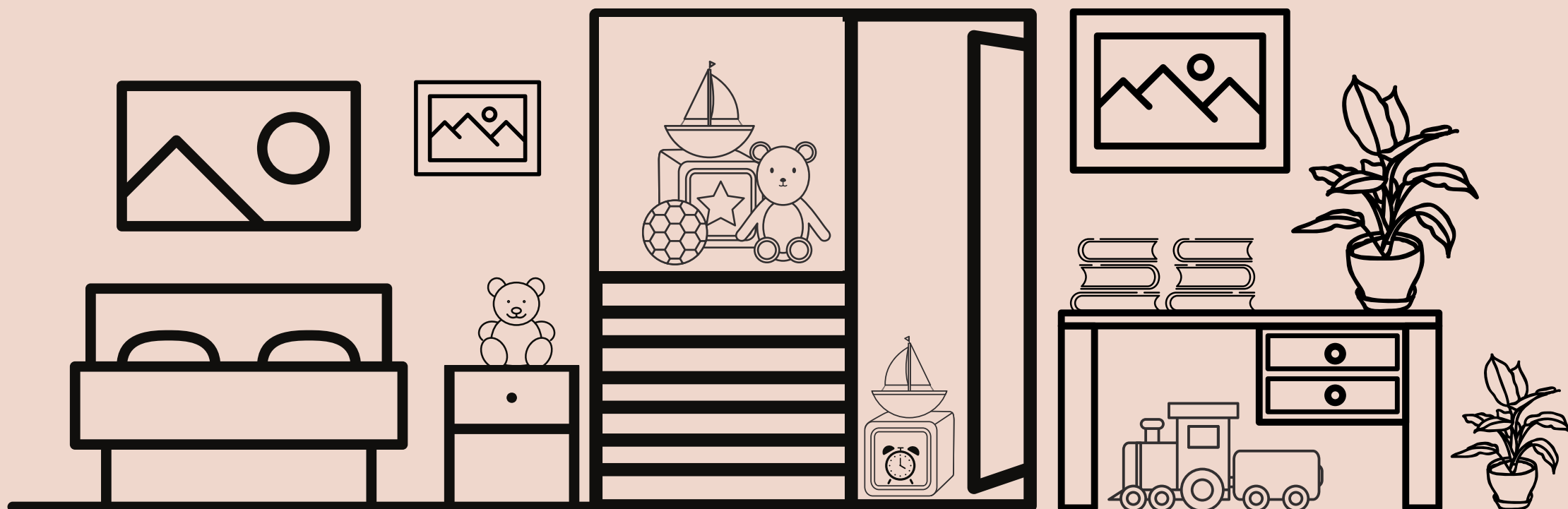
Honzík bydlí v panelovém domě se svojí maminkou, tatínkem a třemi sourozenci. Maminka je celý den doma, stará se doma o jeho nejmladšího brášku, který se narodil před pár měsíci. Tatínkovi se dlouho nedařilo najít práci, a tak žijí doslova ze dne na den. Peněz nemají nazbyt. Honzík v chladných dnech nechodí do školy, protože nemá zimní boty a bundu. Z obojího od loňské zimy vyrostl a rodiče nemají peníze na to koupit mu nové. Kdyby se Honzík svěřil paní učitelce, určitě by mu poradila, že v jeho městě je spousta organizací, které mu zimní oblečení darují.

Pomůžeš Honzíkovi protřídit jeho nový šatník? Zakroužkuj to, co se v zimě nenosí. Tedy to, co Honzík nyní nepotřebuje a co se mu bude hodit až v létě.

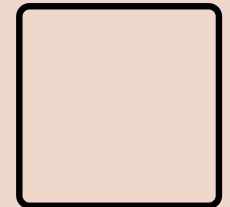
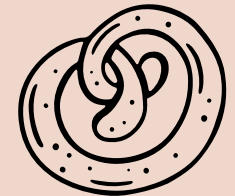
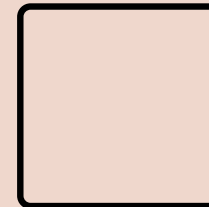
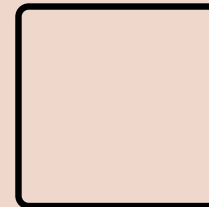
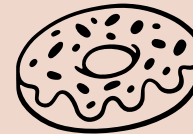
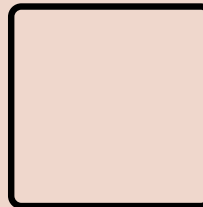
Jak se říká v českém pořekadle, kdo pozdě chodí, sám sobě škodí. Ale Lád'a, i kdyby chtěl chodit do školy včas, tak nemůže. Bohužel nemají doma budík a nikomu se moc nechce vstávat. Aby jeho rodiče nemuseli Lád'u neustále omlouvat z pozdních příchoďů, do školy ani nejde. Lád'a je z toho moc smutný. A přitom by stačilo svěřit se paní učitelce ve škole nebo v družině. Lád'a by tak budík mohl mít ve svém pokojíčku a do školy by už nikdy nepřišel pozdě.

Jenom kdyby neměl v pokojíčku tolik věcí... Kam ho zase dal? Najdeš ho?

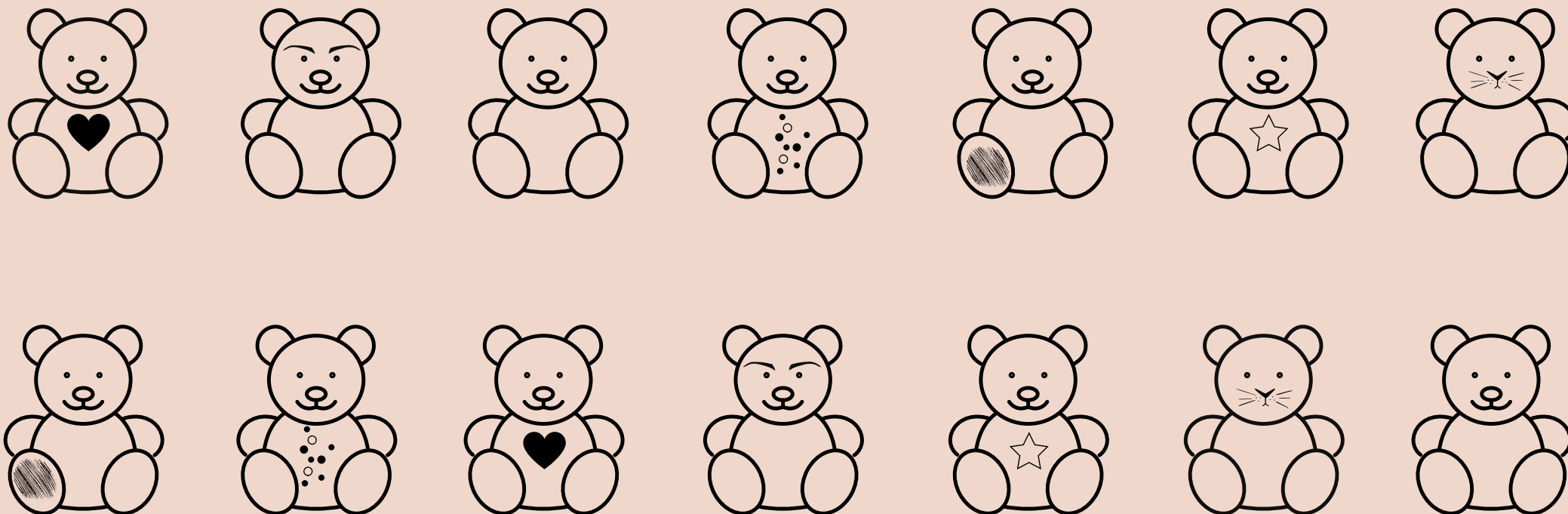
Malého Petříka nemají jeho spolužáci rádi. Často na něj pokřikují, že smrdí a krade... Jenom kdyby jeho kamarádi věděli, že za to on sám nemůže. Žije pouze s maminkou a dalšími dvěma sourozenci v malém bytě na okraji města, nemají moc peněz a tak mu maminka celý týden do školy dává stejné oblečení. Nesnídá a do školy mu navíc maminka nedá ani svačinu... A tak když jde okolo malého krámků, občas si schová do kapsy jablko nebo sušenku, aby se alespoň trochu najedl. I s tímto by dokázala paní učitelka pomoci, kdyby se jí Petřík svěřil.

Děti ze třídy se rozhodly, že Petříkovi nasbírají nějaké dobroty. Spočítej, kolik čeho mu darovaly.

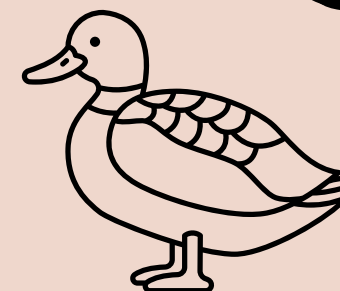
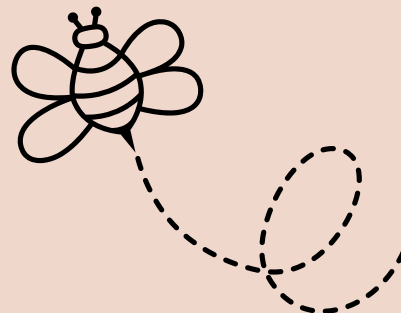
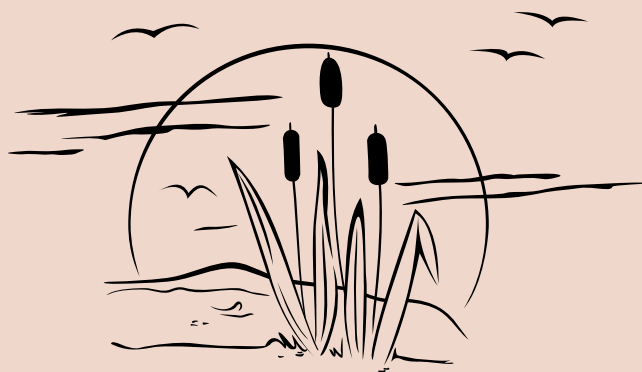
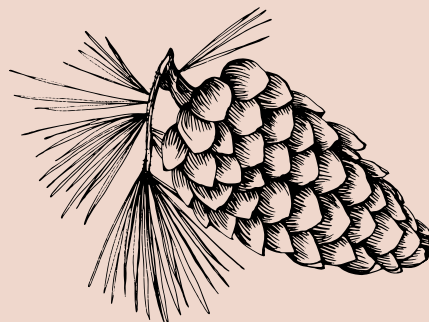
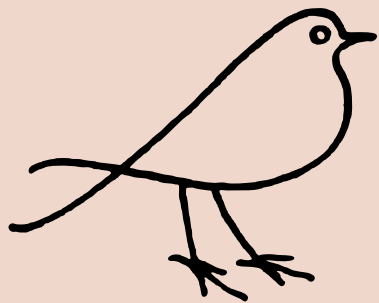
I když je Tereзка usměvavá a společenská holčička, nemá ve školce žádné kamarádky. Ostatní se s ní nechtějí bavit, protože nenosí hezké oblečení, nemá barbínky jako ostatní... Tereзка by si s dětmi chtěla tak moc hrát, ale oni nechtějí. Nejlepšího kamaráda ve školce má medvídek, kterému svěřuje všechna svá tajemství. Třeba to největší, že nemají doma moc peněz, a tak ji rodiče nemohou koupit tak hezké oblečení a hračky, jako mají ostatní děti. Je tedy moc ráda, že chodí každý den do školky, kde mají hodně hraček a může si s nimi, i když sama, hrát. Tereзка se svěřila se svým tajemstvím paní učitelce a ta pomohla dětem se skamarádit. A tak už si nikdy Tereзка nehraje ve školce sama.

Pomůžeš Terezce propojit medvídky z prvního a druhého řádku, kteří jsou stejní?

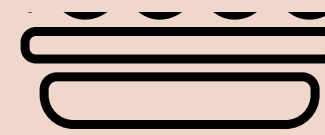
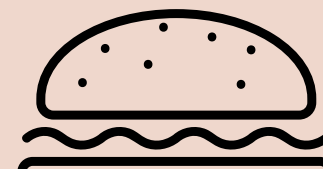
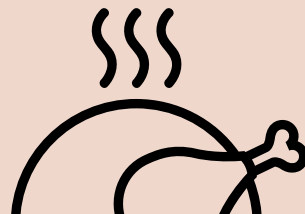
Všichni si o Martinovi myslí, že je to velký raubíř. Často chodí za školu a utíká z domova. Martin má však velké trápení. Jeho tatínek vždy po práci vypije pár piv a proloží je rumem, a pak bývá na maminku hodně ošklivý. Často slyší, jak se hodiny a hodiny hádají, jak tatínek po mamince hází věci a maminka pak brečí v ložnici. Když se ráno probudí, maminka uklízí v kuchyni střepy a jednou má obvázenou ruku, podruhé zase modřinu u oka. Aby se Martin odreagoval, utíká za město, kde tráví hodiny a hodiny pozorováním přírody. Přemýšlí, že brzy o svém trápení poví svému nejlepšímu kamarádovi... Držme mu společně palce.

Do té doby zkus spojit dvě věci, které Martin při svých výletech do přírody pozoruje a které k sobě logicky patří.

O Martince její spolužáci říkají, že je pěkná nešika. Každý den přijde do školy s různými úrazy. Jednou má zavázanou ruku fáčem, podruhé má zase velkou modřinu na noze a potřetí šrám na obličeji. Martinka je celkem plachá holčička a tak nikomu nic neřekne a vždy jen pozvedne rameny a poznamená "Stane se". Jenom kdyby její kamarádi věděli, že za úrazy nemůže ona sama, ale její maminka... Často ji maminka uhodí a ona sama vlastně vůbec neví proč. Když se maminky zeptá, většinou je to ještě horší. A maminka dá na zadek i mladšímu bráškovvi, což Martinka nechce. A přitom by stačilo, aby se svěřila paní učitelce nebo komukoliv z dospělých, i třeba kuchaře ve školní jídelně. Protože maminka má vážný problém a musí se jí pomoci. Žádné dítě by nemělo být zraňováno...

A právě ve školní jídelně si to velmi užívá, mají tam totiž spoustu dobrot. Spoj čarami poloviny, které k sobě patří.

Když přijde na návštěvu k Sofince její strýček, vůbec není ráda.... Strýček ji často hladí po noze, dává pusinky a Sofince se to nelíbí. Pořád chce být s ní a ona neví, co si má počít. Když se svěří mamince, pokaždé ji odpoví, ať není citlivka a že ji má prostě strýček jenom rád. Když Sofinku strýček hlídá a maminka tam není, chce po ní, aby nenosila doma oblečení a při koupání je rád s ní v koupelně. Sofinka by si moc přála, aby to nedělal. Sofinka se rozhodne, že se zeptá své učitelky, zda je to běžné či nikoliv. A udělá dobře. Chování strýčka rozhodně není správné a mělo by se vše začít řešit.

Sofinka je velká parádnice. Ráda si zkouší mamčině oblečení. Najdeš tři věci, které se v zrcadle dobře neodrazily?

